

Kystskogkonferansen våren 2017 i Kristiansand

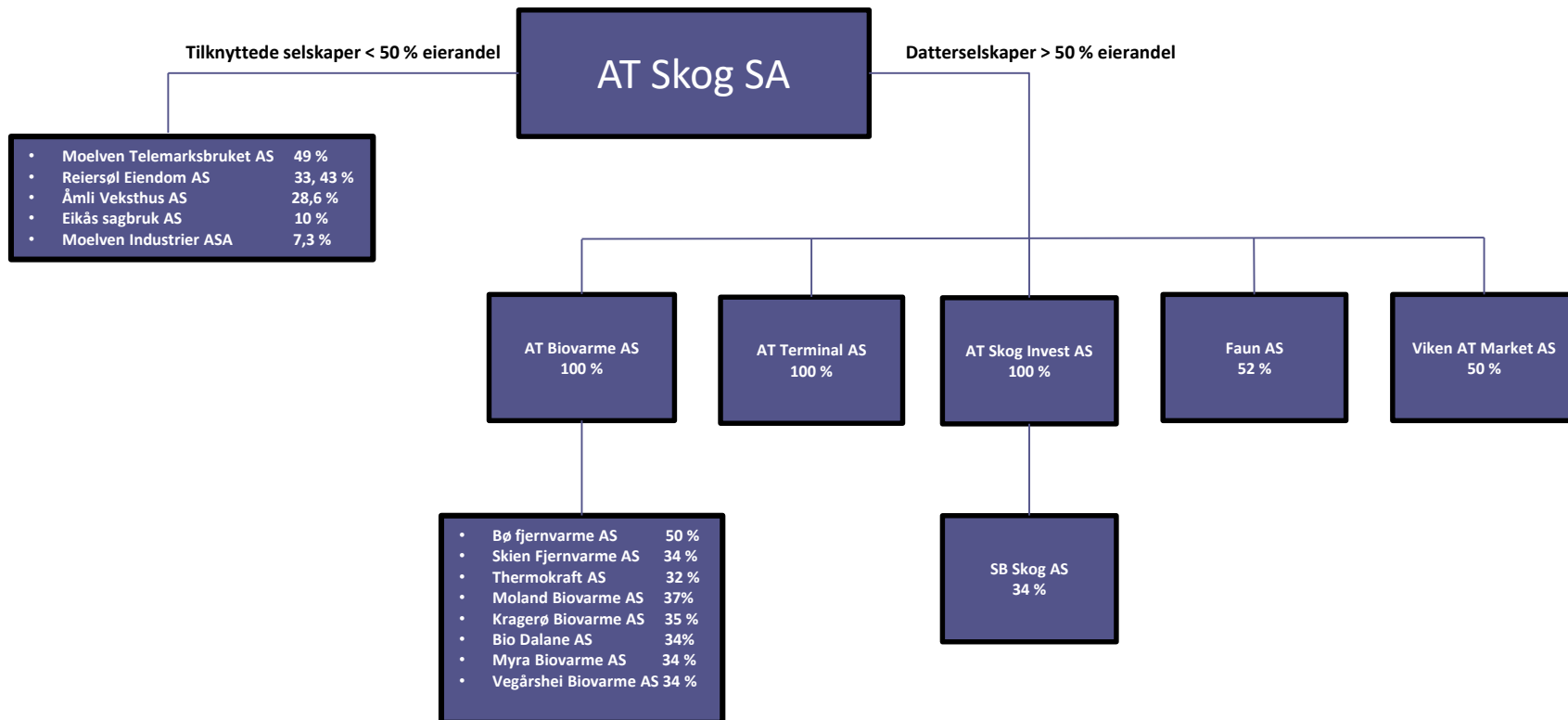
Anders Roger Øynes

AT Skog

- 52 ansatte
- NOK 640 mill i driftsinntekter
- 1 000 000 m³ tømmer
- 30 % eksportandel
- 2,2 mill solgte planter

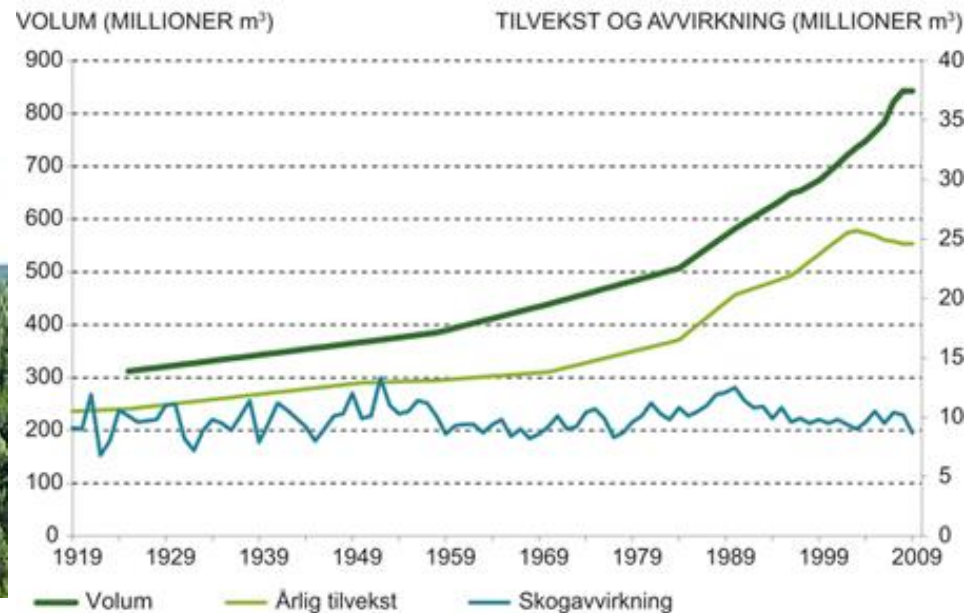

AT Skog – selskapsstruktur (konsern) 2017

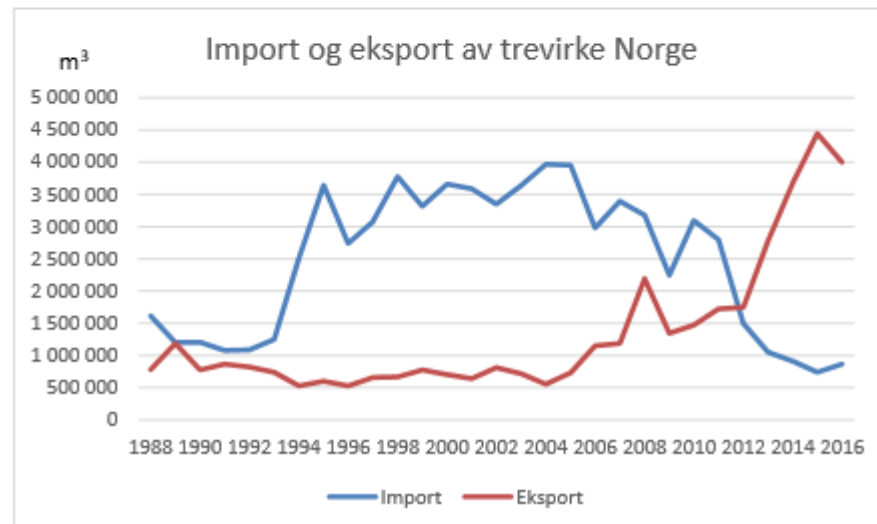
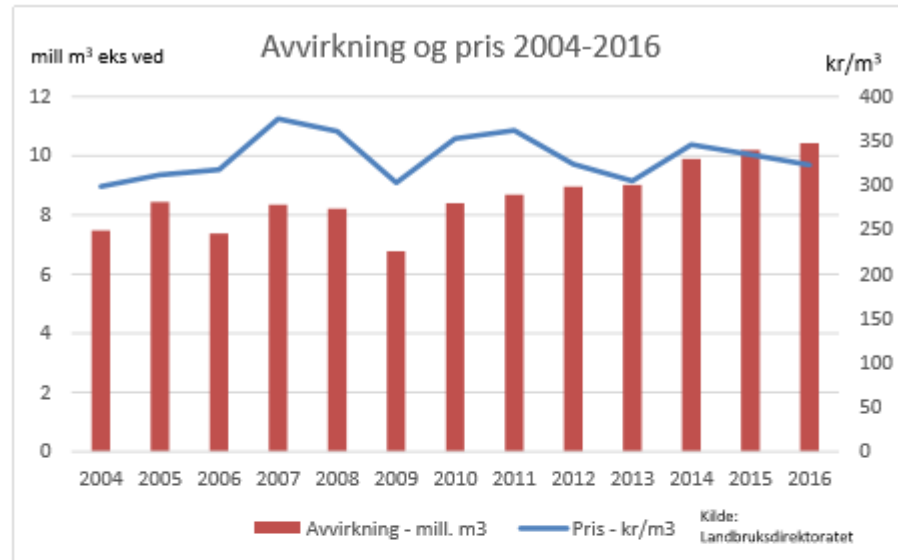
Kunnskap - bærekraft

- Norge har mye gammel skog
 - Årlig avvirkning av tømmer: 11 mill m³
 - Årlig tilvekst: 25 mill m³
 - Mulig årlig avvirkning (biologisk, teknisk og økonomisk): 15-17 mill m³
- Skogbruket kan og vil binde og lagre mer CO₂ gjennom:
 - Økt avvirkning
 - Økt planting

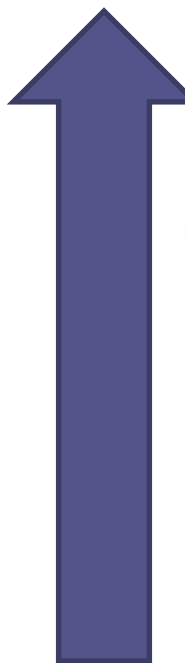
Norsk skogbruk i endring

- Avvirkningen til industriformål noe økende til tross for reell nedgang i tømmerprisene, redusert vedhogst
- Virkesforbruket i treforedlingsindustrien mer enn halvert fra 2005-2015
- Fra 4 mill m³ import til 4 mill m³ eksport

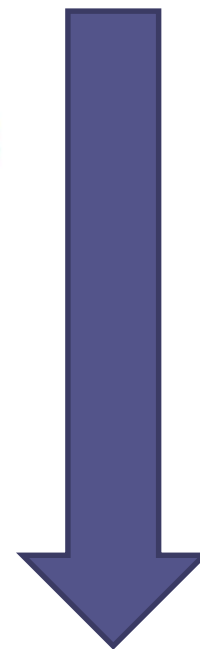

Behov for nye forretningsmodeller

Skogeier; høyest mulig pris
på råstoffet

Industri; lavest mulig
råstoffkostnad

Digitalisering, sirkulær økonomi og nye forretningsmodeller

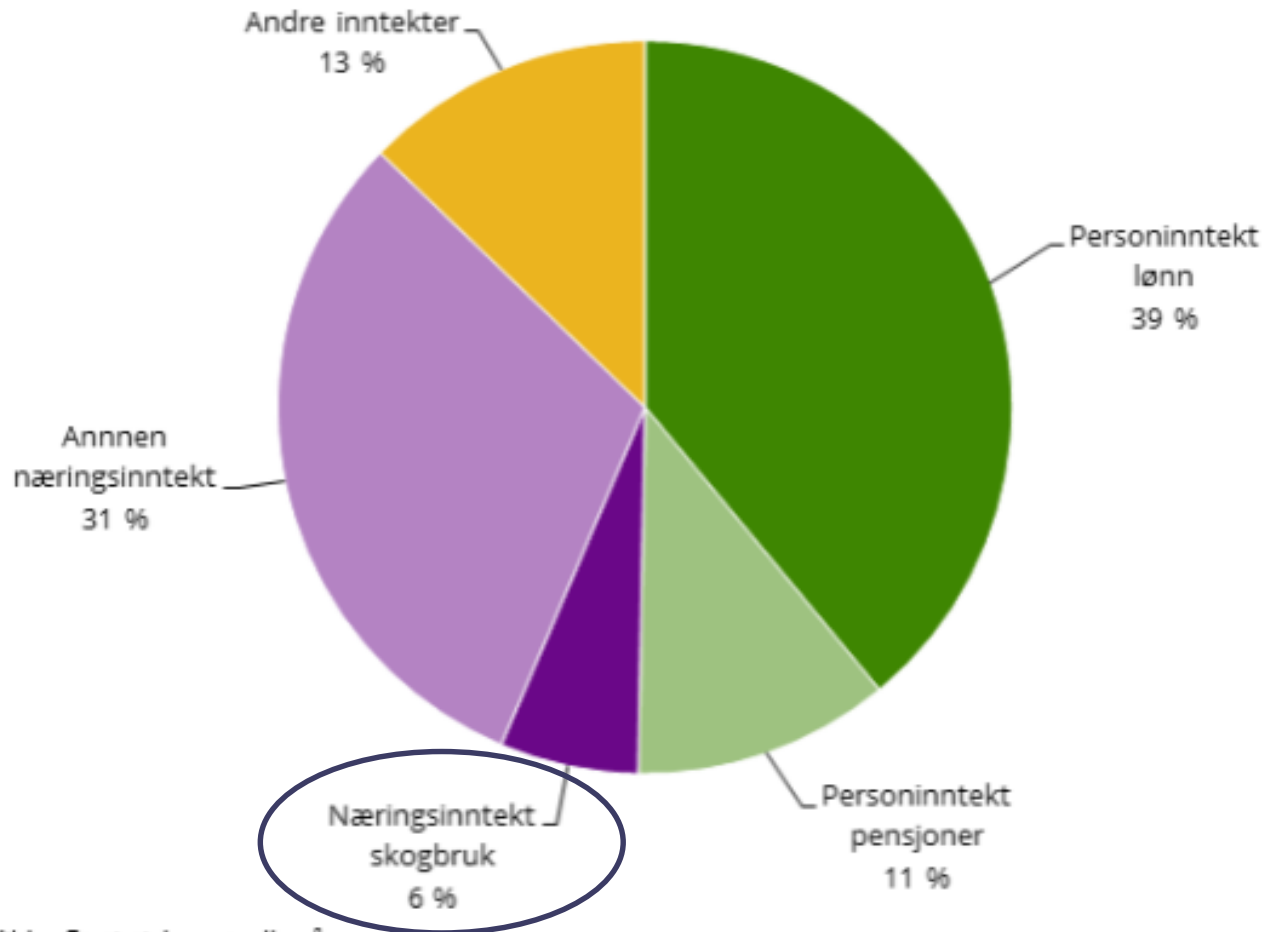
Nye kommunikasjonsplattformer gir grobunn for nye forretningsmodeller og mulighet for å kommunisere og involvere konsumenten i innovasjonsprosessene på en helt annen måte enn tidligere.

Digitalisering, delingsøkonomi, sirkulær økonomi og nye forretningsmodeller oppstår ofte gjennom dialog med kunden og forståelse for kundebehov og forbrugeratferd. Store bedrifter kan ha nytte av å åpne opp forretningsmodellene sine, eller å utvikle ny teknologi i mindre gründermiljøer. Få ting er mer risikofyllt enn å hvile på laurbærene og melke markedet med en utdatert forretningsmodell for lenge.

Kilde; Innovasjon Norge

Figur 1. Gjennomsnittlig inntektsfordeling for personlige skogeiere med positiv næringsinntekt fra skogbruk fordelt på type inntekt. 2015

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Nyhetsbilde om treforbrukende industri i Norge er et dystert kapitel de siste årene! 3 siste stortingsvalg har endt med nedleggelse av industri!

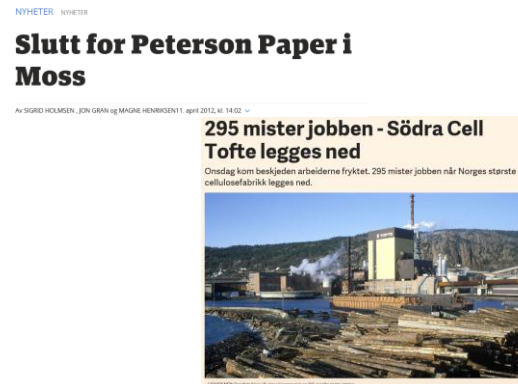
Stortingsvalg 2005

Stortingsvalg 2009

Stortingsvalg 2013

Stortingsvalg 2017

?

Høgre nøgd med Giskes satsing på skognæringa

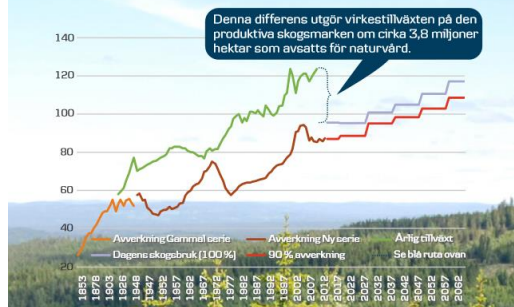

✉ eva.undheim@nationen.no |

PUBLISERT: 20.01.12 09:13

Ekspansive Sverige

NYHETER FRÅN DANSKE BANK

Fiberjakten har börjat – räcker skogen?

Tabell 1. Större expansionsinvesteringar i den svenska pappers- och massaindustrin

Bolag	Bruk	Kvalitet	Kapacitetsökning (årston)	Investeringskostnad (SEK)	Investeringsfas
Södra	Mörrum [steg 1]	massa	45 000	700 miljoner	Uppstart 2016
Södra	Värö	massa	250 000	4 miljarder	Uppstart 2017
Södra	Mörrum [steg 2]	massa	45 000	1 miljard	Uppstart 2017
Södra	Mönsterås	massa	ökand	100 miljoner	-
Holmen	Iggesund	BSKP	50 000	Cirka 0.5 miljarder	Uppstart 2016
BillerudKorsnäs	Gruvön	liner	40 000	180 miljoner	Uppstart 2016
BillerudKorsnäs	Skärblacka	säckpapper	20 000	260 miljoner	Uppstart 2016
BillerudKorsnäs	Rockhammar	CTMP	60 000	ökand	Uppstart 2017
BillerudKorsnäs	Frövi	kartong	100 000	900 miljoner	Uppstart 2017
Metsä Board*	Husum	kartong	400 000	1.6 miljarder	Uppstart 2016
Rottneros	Vällvik, Rottneros	massa	115 000	800 miljoner	Långsiktig plan
SCA	Östrand	massa	450 000	7.8 miljarder	Uppstart 2018
BillerudKorsnäs	Gruvön	kartong	500 000	Cirka 5-7 miljarder	Forstudie pågår

*Metsä Board bygger om en existerande pappersmaskin som idag har kapacitet om 180.000 årston

Källa: Bolagsrapporter, RISI, Danske Bank Markets

Hva skjer i Danmark?

10

oktober
2016

Fra i dag får 225.000 fjernvarme fra trevirke

KJELL RÖNNINGSBAKK NYHETER GRATIS 0

Storstilt utskiftning på varmekraftverkerne av kull med trevirke skal redusere den danske CO2-utslippene markant.

En grøn revolusjon går gjennom landets store kraftværker, som erstatter årtiers kulforbruk med biomasse i form av importerte trøpilller og flis.

Mandag indvier energiminister Lars Christian Lilleholt det nyeste skud på trøstammen: Et af landets største kraftvarmeværker, Studstrupværket ved Aarhus, står klar efter to års ombygning fra kul til trevirke.

Det er en milepæl både for Aarhus Kommune og for Dong Energy, der ejer kraftværket.

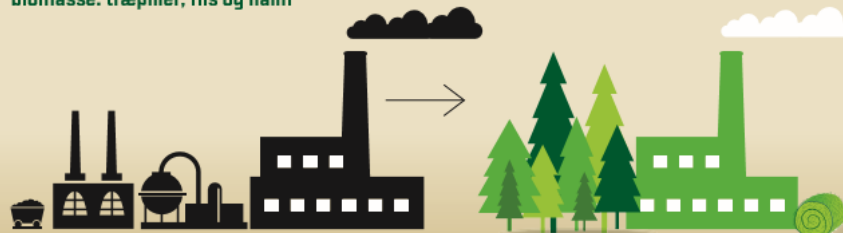
At omkring 225.000 aarhusianere nu får grøn fjernvarme fra træ, er helt afgørende for kommunens mål om at blive CO2-neutral i 2030.

- For Dong er Studstrupværket samtidig en viktig brik i kursskiftet fra kul til bæredygtig biomasse, siger konserndirektør Thomas Dalsgaard fra Dong Energy.

BIOMASSE ER ET NØDVENDIGT SUPPLEMENT TIL SOL OG VIND

STRØMMEN FRA KRAFTVARMEVÆRKERNE SKAL VÆRE GRØN

Kul og naturgas erstattes af biomasse: trøpilller, flis og halm

99,996%

AF TIDEN HAR
VI STRØM I
KONTAKTEN¹

KRAFTVARMEVÆRKERNE
KAN LEVERE DEN STRØM,
SOM SOL OG VIND IKKE KAN

- I FREMTIDEN får vi mere strøm fra sol og vind
- SOL OG VIND er afhængig af vejrforhold
- KRAFTVARMEVÆRKERNE sørger for strøm i kontakten og varme i radiatoren, når solen ikke skinner og vinden ikke blæser

¹ KILDE: ELSKABERNES FEJL- OG AFBRUDDSTATISTIK.

Skjer det noe i Norge om dagen?

Sp med skogpakke på 368 millioner kroner

Senterpartiet satser kraftig på skog og jordbruk i sitt alternative budsjett. Et av forslagene er oppretting av et grønt investeringselskap for utvikling av teknologibedrifter.

15.11.2016 [Les mer »](#)

SVs alternative budsjett

SV la i dag fram sitt alternative statsbudsjett for 2017. SV foreslår blant annet 240 millioner kroner mer til skogvern, 55 millioner til Trebasert innovasjonsprogram og 4 millioner til Skogbrukets utviklingsfond.

14.11.2016 [Les mer »](#)

Arbeiderpartiet satser på biodrivstoff

- Biodrivstoffpolitikken AP tar til orde for vil gi store utslippsreduksjoner og legger til rette for milliardinvesteringer i fremtidens grønne arbeidsplasser, sier administrerende direktør i Norges Skogeierforbund Erik Lahnstein.

10.11.2016 [Les mer »](#)

Venstres alternative budsjett

Venstre foreslår å øke omsetningskravet for biodrivstoff til 20 prosent i 2020, og andelen avansert biodrivstoff skal da være kommet opp på 8 prosent. – Vi legger til rette for et betydelig marked for norsk biodrivstoff. Vi får fortgang i den industrien slik at vi kan få ned biodrivstoffprisene, sa Venstres nestleder Terje Breivik da han la fram budsjettet på en pressekonferanse i dag.

Skogen er svaret!

Regjeringens ekspertutvalg for grønn konkurransekraft peker på skogen som en nøkkel i arbeidet med å få ned klimagassutslippene og skape fremtidens arbeidsplasser.

28.10.2016 [Les mer »](#)

- Skogmelding uten strategi

Den etterlengtede skogmeldingen ble lagt frem i Hutton sine fabrikklokaler på Gjøvik fredag. Regjeringen lover fortsatt økt satsing på infrastruktur, skatt og nytt mandat for Investinor. Skognæringen på sin side etterlyser nye virkemidler og en helhetlig strategi.

[Les mer »](#)

En ting er sikkert – mange «farger» på pengene gir uklare strategier for skognæringen – usikkerhet blant potensielle private investorer og ikke minst mandatene på statlig kapital!

Mye norske penger investert finansielt

- Gjennom Statens pensjonsfond utland har Norge investert om lag 20 milliarder i svensk og finsk treforedlingsindustri, noe som medvirker til at det nå gjennomføres nyinvesteringer på om lag 50 milliarder kroner.
- For disse rent finansielle plasseringene er det et normalt lavt avkastningskrav. (3-5 %)
- Til sammenligning er avkastningskravet for de industrielt motiverte investeringene som skal skje gjennom Investinor i praksis opp mot 20 prosent. Resultatet er at mindre enn 100 millioner kroner er investert i norsk treforedling.

Marked og politikk trekker i rett retning

- Parisavtale med 40 % reduksjon innen 2030
- En rekke har ambisjon om nullutslipp i 2050 (prosessindustri, bygg, transport)
- Konkrete vedtak – for eksempel 20 % innblanding av avansert biodiesel innen 2020 skaper marked
- Råstoffeksportør eller verdiskaper ??

Innstilling fra næringskomiteen om Verdier i vekst – konkurransedyktig skog- og trenæring

KAPITAL TIL INDUSTRIETABLERINGER

De siste årene har endringer i industristrukturen ført til at Norge i mindre grad foredler trevirke og i større grad eksporterer tømmer som råvare. Kapital er nødvendig både til omstilling og effektivisering av eksisterende foredlingsbedrifter, men også til etablering av nye.

Regjeringen vil:

- endre vedtektene for Investinor slik at midler som er forbeholdt investeringer i skog- og trenæringen også kan investeres i modne unoterte bedrifter,
- bidra til et velfungerende kapitalmarked som gir god kapitaltilgang, både fra norske og utenlandske aktører og
- bidra gjennom virkemiddelapparatet med kunnskap, kompetanse, nettverk og kapital til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter

1.5 Konkurransedyktig og verdiskapende foredlingsindustri

Skogindustrien er avhengig av konkurransedyktige rammebetingelser. Dette må i hovedsak sikres gjennom regjeringens generelle satsing for å styrke konkurransekraften i norsk næringsliv. Skogindustriens lønnsomhet påvirkes av blant annet tømmerprisen, som igjen avhenger av effektiv avvirkning og transport. Samtidig må foredlingsbedriftene forholde seg til skiftende etterspørsel, og være konkurransedyktige på produktpris, kvalitet, bærekraft og innovasjon.

Skogeierne i Agder og Telemark sammen med prosessindustrien om prosjektet Eyde Biokarbon

Biokarbon

Skog fra Skogeiere i Agder- og Telemarksregionen

Produksjon

Bio-gass

Bio-kull

Bio-olje

Industri/transport/

Smelteverksindustrien

Kjemisk
industri/Transport/

En produksjon, flere markeder og som vil kreve lønnsomhet hver for seg og i sammen

Eyde Biokarbon - status vår 2017

- Det er gjennomført en vellykket pilotproduksjon av biokarbon ved et tysk forskningsinstitutt
 - Biokarbonet er sendt til kunde i Agder og testes ut i deres pilotovn
 - Gass er analysert i forhold til sammensetning og brennverdi
 - Full energi- og massebalanser samt karbonbalanser er utarbeidet
- Resultatene fra pilotproduksjon og FoU resultater vil bli benyttet til;
 - Utrede økonomiske og miljømessige forhold ved produksjon av biokarbon gjennom kostnadsanalyser og LCA-studie
 - **Forprosjektering av et industrielt demonstrasjonsanlegg for biokarbon (finansiering er på plass!)**

Bioenergi

- AT Skog etablerer bioproduksjon (flis) på Eydehavn i Arendal som første lokasjon – permanent produksjons- og logistikk løsninger
- Arbeidet i full gang
- Etablert samarbeid om mulige leveranser på 100 000 tonn pr år i 2020
- Produksjon av flis som tilfredsstillende en rekke forskjellige krav ifht størrelse og fuktighet. Oppgjør i levert energi
- Økt nytte og verdi for skogeierne
- Stor etterspørsel internasjonalt (Forhåpentligvis også nasjonalt etter hvert) og en etablerer nye verdikjeder og forretningsmodeller

Oppsummering

- Vi må etablere ny Norsk treforbrukende industri, slik at verdiskapningen blir i landet – vi har gjort det før og vi kan gjøre det igjen!
- Fordi;
 - Etter at mange treforedlingsbedrifter er lagt ned i Norge er verdien av skogen redusert kraftig fordi råstoffet må eksporteres ut av landet.
 - Viktige inntekter blir borte fra by og bygd, og skatteinntekter og de enorme ringvirkningene industrien skaper forsvinner.

Takk for oppmerksomheten !

